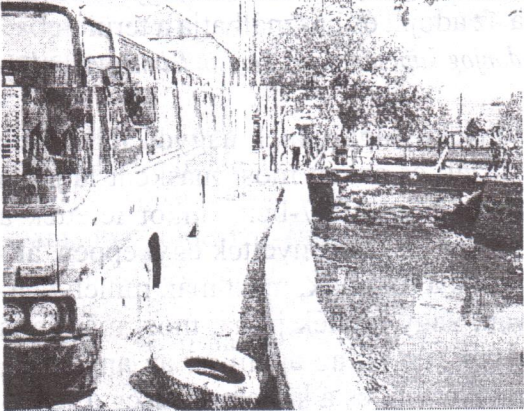

LÖVÉTEI KIÁLTÓ

V. évfolyam, 7 szám, 2003. július. Ára szabadeladásban: 5000 lej

MELLÉKLET
LÖVÉTE KÖZSÉG HELYI
TANÁCSÁNAK
23/2003 -számú
HATÁROZATÁHOZ

HELYI
GAZDÁLKODÁSI -
INTÉZKEDÉSI TERV,

mely a helyi közigazgatási hatóságokra, közintézményekre, gazdasági vállalkozókra és polgárookra háruló kötelezettségeket és felelősségeket szabályozza a helyiségekkel való megfelelő gazdálkodás területén a rend és a tisztaság megteremtése érdekében.

(folytatás a 4. oldalon)

A tartalomból:

- Kirulyfürdő végnapjai
- A rendtartó székely faluról
- A Föld napi rajzkiállítás nyerteseiből
- Képek Lövete történetéből

Betekintés a Polgármesteri Hivatal mindennapi életébe

Az önkormányzatnál járva Balázs István polgármester úrral a hivatal mindennapi életéről beszélgettünk.

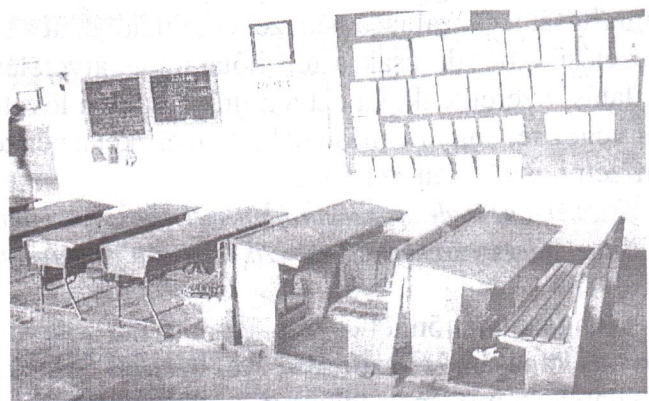
- *Minek kapcsán keresik meg leggyakrabban az emberek a polgármester urat?*

- Az emberek problémái, amelyekkel minket a leggyakrabban megkeresnek, négy csoportba sorolhatók be. Ezek közül is a leggyakrabban a tulajdonháborítás problémájával keresnek meg az emberek, hogy a szomszéd elszántja a földjét, nem tartja be a határt, hogy utalják a területet, nem számítva, hogy esetleg kárt okoznak a tulajdonosnak. Az utalás kapcsán megjegyezném, hogy az utalások száma nem nőne, sőt csökkenne, ha tulajdonos a földje melletti utat járhatóvá tenné. Lövete területen hiányoznak sok helyen a tagutak, a tulajdonosok nem tudják megközelíteni a területüket anélkül, hogy a máséra ne menjen - Gyerekkoromban volt egy mondás, az idősöktől hallottam: - Hosszan ne menj, ha más mód nincs akkor keresztül, a másén is el kell menni -.

(folytatás a 2. oldalon)
Lázár László

Jól sikerült tanév

Molnár Juliánna iskola-igazgatónőt a 2002/2003-as tanévről kérdeztem

- *Hogyan értékelhető az elmúlt tanév?*

- Az elmúlt tanév a legjobb eredményekkel végződött úgy tanulási, mint magaviseleti szempontból. A tanulmányi eredményeket vizsgálva dicsérete 15 tanulóknak a tanulmányi eredménye, akik szintizes osztályzattal végeztek. Ezekből ki kell emelnem azt, hogy három nyolcadikos tanuló is van ezek között.

(folytatás a 5. oldalon)

Betekintés a polgármesteri hivatal....

(folytatás az első oldalról)

A másik gyakori panasz, amivel megkeresnek, az a határolások, hogy a szomszéd nélküle határolt. Jó lenne mindenképp, hogy mindenki, amikor kertel, a szomszédal leülne és tisztázná, hogy hol a pontos határ. Az utcák felől a szomszéd az köztulajdon, aminek a képviselője a Polgármesteri Hivatal, így itt a kertek, kapuk állításánál a polgármesternek jelen kell lennie.

- *Amennyiben a Polgármesteri Hivataltól nincs senki jelen a kertek, kapuk állításánál, mi történik akkor?*

- Amennyiben van építési engedélye, semmi, ha nincs, akkor le lehet bontatni a felállított kaput, kertet.

- *Visszatérve a mezei utakra: a mezei utak karbantartása kinek a kötelezettsége, mi a tulajdonos kötelezettsége, hogyan szabályozza ezt a törvény?*

- A törvény szerint a közutakat a köz kell, hogy fenntartsa. Pl. a Polgármesteri Hivatal feladata, hogy javításokat szervezzen, a tulajdonosoknak kötelessége, hogy részt vegyenek a javításon, akár pénzüsszeggel segítve a javítást.

- *Ez a szabály a községi utakra érvényes-e, vagy csak mezei utakra?*

- Minden útra, ami közút, ami nem egy gazdának az útja.

- *Még az utaknál maradvá, a településen áthaladó főút mennyire tartozik önkormányzat igazgatásába, ügykezelésébe?*

- Ennek az útnak a karbantartása egyáltalán nem tartozik a mi hatáskörünkbe, ez a Megyei Tanács feladata. Próbáltuk, hogy a településen áthaladó útszakasz karbantartását az azzal járó pénzzel együtt adják át a mi ügykezelésünkbe, de csak a téli hótalanítás átvételére van kilátás. Szeretnénk, ha ezt a munkát a télen lövétei ember végezné, hogy ne másnak kelljen ezeket a pénzeket kifizetni, maradjon ez itt a faluban.

- *Visszatérve az eredeti gondolatkörhöz, melyek a további problémák, amivel a leggyakrabban megkeresik a lakók a polgármester urat?*

- Rengetegen jönnek a családon belüli vagyongosztás kapcsán, sokszor 50 évvel ezelőtti dolgokat felbolygatva, semmisnek tekintve a szüleik megegyezéseit, mivel most a birtok értéke más. Az ilyen esetek sajnos nem tartoznak a mi hatáskörünkbe.

- *Vagyongosztás kapcsán mikor illetékes a Polgármesteri Hivatal cselekedni, mikor kell az örökösöknek idejönniük?*

- Ha valaki elhal, akkor a hagyatéki eljárást 60 napon belül el kell indítani. Ilyen esetekben az örökösöknek legelőször minket kell, hogy megkeressenek, és ha megkeresnek, akkor hivatalból a jegyző elindítja ezt az

eljárást.

- *Ha valaki 60 napon belül nem indítja el az eljárást, mi történik?*

- Törvényesen nem történik semmi, csak az örökösök nem emelkednek jogcímre. De amennyiben az örökösök megegyeznek, és ezt mindenki elfogadja, akkor a mezőgazdasági területek beírhatók a mezőgazdasági nyilvántartóba, így mindenki fizetni tudja az adóját és használhatja a területet.

- *A tulajdonjog kapcsán mivel keresik fel még az önkormányzatot?*

- A közbirtokossági jutalék nagyon felkeltette az öröklési lázat, és sokan most másként látják a rokonsági fokot mint 1997-ben, mikor letették a kérésüket. Akkor visszaigényelték egyképpen, akkor ezek voltunk a rokonok, most már, mihelyt valami pénz van, vagy jutalék járna, most már én is odavaló vagyok, én is, az apám is, az anyám is, szélesedik a rokonság és a kellemetlenség a családon belül.

- *A vagyongosztáson kívül más családon belüli viszályal keresik-e fel az önkormányzatot?*

- Létezett a múlt rendszerben egy békítő bizottság, amelynek feladata volt a családon belül és kívül adódó nézeteltérések tisztázása, a felek kibékítése, a rágalalmazások tisztázása. Ez '90 után megszűnt, de az emberek most is megkeresnek, szeretnék, ha valaki megoldaná az ilyen jellegű dolgait. Az a bizottság nem létezik, mi csupán jó szándékkal próbálunk békíteni.

- *Úgy tudom, hogy az elmúlt időszakban elég sokan megkeresték az önkormányzatot a villanyszámlán megjelenő rádió és TV illeték kapcsán. Ez ügyben mit tud tenni az önkormányzat, milyen esetekben tud segíteni az önkormányzat?*

- Ebben a problémában sokuknak segítettünk, létezik egy típuskérdés, amit a villamossági vállaltól elhoztunk, a panaszos kérésére mi ki is töltöttük, ő csak alá kellett, hogy írja. Akik mentesültek a fenti illetékek alól, azok a veteránok, volt munkaszolgálatosok, azok özvegyei és a rokkantak. Ők, akik a törvény értelmében nem kell, hogy fizessék ezeket az illetékeket. Ezeket a kéréseket összegyűjtöttük és továbbítottuk a villamossági vállalathoz, ott iktatták és azt mondták, hogy már a következő számlázáskor a rádió és TV illeték nem fog ezeknek az embereknek a számláin megjeleni, de ami fel van számlázva azt meg kell fizetni. Még kérés tehető le abban az esetben, ha egy néven több villanyóra szerepel. Ilyen esetben csak egy villanyóra után kell megfizetni a rádió és TV illetéket. De ilyen típuskérdésünk jelenleg nincs.

- *További eredményes munkát!*

Régi táborok emléke

Királyfürdő végnapjai

Volt egyszer egy táborozóhely, Királyfürdő, ahol közel húsz éven át gyermekcsapatok, iskolás csoportok, kirándulók töltöttek felejthetetlen napokat. Tavaly egy negyvenfős oklándi csoport volt az egyetlen vendégcsapat, ami minimális a még megmaradt használható villa férőhelyeinek számához képest. A háromszintes kőépület 140 embernek nyújthat szálláshelyet, a többi 11 villa nem használható: se víz, se áram bennük, se felszereltség. Üresen állnak a faházak, csendjüket csak néhány helybéli lakó zavarja meg.

Sorbán Sándor, a tábor gondnoka, öre, mindenese meséli, két év óta kihalt a környék, külföldi látogatók se járnak oda, gyerekcsoporthoz se. A tábor a csíkszeredai táborigazgatóság felügyelete alá tartozik (az Iskolai Turizmus területi ügynöksége), ők működtetik a homoródfürdőivel együtt, bár gyakorlatilag egyik sem működőképes, nem kifizetődő. Két éve már, hogy semmiféle pénzt nem juttattak a királyi tábornak. Sándor bácsi szerint nincs igény ezekre a táborokra, s ha nincs látogató, bevétel sincs. Pénz nélkül pedig nem lehet javításokat, felújítást végezni. Ez az egész az állam tulajdona, s ha nem adja el, akkor ő kellene beruházzon. Ez viszont már évek óta elmarad, híre sincs annak, hogy bármiféle jövőre mutató terv létezne. Az országos táborigazgatóság megyei fiókjai egymás közt szerződést kötöttek, ez így működött valamikor, mondja Sanyi bácsi, és arról szólt, hogy a megyék egyikébe-másikába küldték a gyerekeket táborozni, így mindenki jól járt, de ma, amikor a táborozásért fizetni kell, már nem éri meg egy konstancai iskolának, hogy Hargita megyébe hozza tanulóit.

Valamikor pezsgett vakációkban az élet, tanulmányi táborokat szerveztek, pedagógusok látogatták a helyet, 1993 és 1997 között Királyfürdőn rendezték a Bolyai Nyári Akadémiát a tanítóknak, akkor még lettek volna más vendégeskedő csoportok is. Akkoriban még Békés-

csabáról, Jászberényből, Egerből is jöttek pedagógusok. Az előadásokat a klubteremben tartották, hiszen adódik ilyesmire is lehetőség, ahogyan étterem és fürdőmedence is van. Hat éven keresztül ez a rendezvény tartotta életben Királyfürdőt.

Az egyetlen használható villa 140 személyes, faszakán szolgáltatja a meleg vizet. A víz különben az llosza tiszta vizű patakából való. Még van egy, a tábor területén keresztülfutó patakocska, a Tolvajosi

pataka, mely a Hargitából folyik alá, csak-hogy ez sárga színű, kaolin, nem mosakodásra vagy fürdésre való. A vízzel nem lenne gond egy esetleges felújítás esetén, áram viszont nincs. A fényt egy helyi generátor szolgáltatja, mely gázolajjal működik, és nagyon költséges. A felújítást mindenekelőtt az

áram bevezetésével és útjavítással kellene kezdeni. A fürdőmedencében borvízben lubickolhatnánk, a mesés környezetben csuda jól lehetne sütkérezni a napon vagy bóklászni az erdőben. Igaz, ezt most is meg lehet Királyfürdőn tenni, csak kérdéses, hogy hol, milyen körülmények közt hajtja az ember álomra a fejét. A nagy villában rengeteg ágy van, de a hely kietlen, sehol egy szőnyeg, egy függöny vagy bármi, ami barátságossá varázsolhatná a szobákat.

A fürdőben szemét és bűz. Évek óta nem volt megszervezve, és egyáltalán szellőztetve sem nagyon, az áporodott, egészségtelen levegő önmagáért beszél. Lakói is vannak a helynek, körülbelül tíz család. Állattenyésztéssel, juhászattal foglalkoznak némelyek, más részük már nyugdíjas. Nem tudni, mi lesz a sorsa Királyfürdőnek, mondja Sorbán Sándor, kipuuszul csakhamar.

A környék, a keskeny, kanyargós út, a hatalmas fenyők közt a magányos villák, egy-két kutya és kút inkább hasonlít egy régi, kopott képeslapra, mintsem egy valamikor virágzó táborra.

Helyi gazdálkodási- intézkedési terv

(folytatás az első oldalról)

Jelen gazdálkodási-intézkedési terv szabályozza azokat a kötelezettségeket és felelőségeket, amelyek a 21/2002 Kormányrendelet és 515/2002 Törvény előírásai alapján a helyi közigazgatási hatóságokra, közintézményekre, gazdasági vállalkozókra valamint polgároknak hárulnak helységünkben a rend és a tisztaság megteremtése érdekében.

Ezen intézkedési terv a következő elemeket tartalmazza:

A) A polgárok teljes vagy részbeni hozzájárulásával megvalósítható megfelelő gazdálkodás, helységek karbantartása, tisztítása és szépítése, valamint ezekkel kapcsolatos célkitűzések.

B) A közintézmények, gazdasági vállalkozók, más jogi személyek kötelezettségei.

C) A polgárok kötelezettségei.

D) A polgárok teljes vagy részbeni hozzájárulásával megvalósítható megfelelő gazdálkodás, helységek karbantartása, tisztítása és szépítése valamint ezekkel kapcsolatos célkitűzések kivitelezési módja.

E) Büntetések meghatározása - a jelen intézkedési terv be nem tartása esetén.

A helyi gazdálkodási - intézkedési terv részletes leírása:

A) A polgárok teljes vagy részbeni hozzájárulásával megvalósítható megfelelő gazdálkodás, helységek karbantartása, tisztítása és szépítése valamint ezekkel kapcsolatos célkitűzések a következők:

- Az utcák és a járdák rendezése és javítása, valamint ezek javításához szükséges töltőanyag szállítása,
- Sáncok és vízlevezető árkok ásása és rendezése,
- Gyaloghidak kivitelezése,
- A vízfolyásoknak, valamint ezek partjainak tisztítása,
- Speciális helyek berendezése a háztartási hulladékok és a szemét tárolására,
- Beépítetlen helyek megtisztítása és berendezése,
- A parkok tisztasága, sétányok elrendezése, ideértve a padok készítését és felállítását is.

B) A közintézmények, gazdasági vállalkozók, más jogi személyek kötelezettségei:

- A tevékenységük helyszínét képező ingatlanok megfelelő állapotban tartása javítási, berendezési és egyéb saját munkálatok révén.
- Az ablakok és vitrinek javításának, mosásának

és az eltörtek helyettesítésének biztosítása, a cégtábláknak és a tevékenységük helyszínét képező ingatlanok homlokzatának karbantartása, ideértve ezek időszakos mosását, tisztítását és festését is.

- Az anyagok tárolási helyei tisztaságának biztosítása a belső udvarokon és a bírt többi területen, valamint a behatolási utakon.

- A higiénia biztosítása bármely formában bírt ingatlanokban és belterületeken takarítási, fertőtlenítési és rágcsálóirtási tevékenységekkel.

- A háztartási, ipari, mezőgazdasági hulladékoknak, valamint az újrafelhasználható anyagoknak a megfelelő tárolása.

- A járdák, az utcák és utak forgalmi felületének, az általuk igénybe vett parkolóhelyeknek a takarítása és a tisztaság megőrzése, illetve a hó és a jég eltávolítása a tevékenységük helyszíne szerinti ingatlanok és belterületek irányában levő járdákról a Helyi Tanács megállapította szabályoknak megfelelően.

A helyi és a megyei tanácsok által a közhigiéniának és tisztaságnak a helységben való biztosítására megállapított intézkedések betartása.

A szállítóeszközök és a felszerelések megtisztításának biztosítása a közutakra való belépésükkor.

C) A polgárok kötelezettségei:

A tulajdonukban levő vagy bérelt lakások, a gazdasági melléképületek, az udvarok és a kerítések karbantartása és tisztítása,

A lakások és az utca frontján levő többi építmény homlokzatának tisztítása, időszakos vakolása és festése a helyi tanácsok megállapította intézkedések szerint,

A megkezdett építkezések befejezése a polgármesterek által kibocsátott engedélyek alapján az ezekben foglalt feltételek között és határidősen,

Az ingatlanok járulékos berendezéseinek javítása és karbantartása,

A tisztaság megőrzése a járdákon, az utcák és az utak forgalmi felületén a gazdaságuk irányában levő szakaszon és az általuk használt parkolóhelyeken,

A hó és jég eltávolítása azon ingatlanok irányában levő járdákról, amelyben laknak, vagy amelyeket más célokra használnak,

A tisztaság megőrzése a közlekedési utakon, a tereken, a vásárokon és az állatvásárokon, a parkokban, a játszótereken és más közterületeken,

A helyi és a megyei tanácsok által a helység közhigiéniájának és tisztaságának biztosítására fogantatott intézkedések betartása,

A háztartási hulladékok és szemét tárolása kizárólag a helyi közigazgatási hatóságok által speciáli-

san berendezett helyeken,

A szállítóeszközök megtisztítása a közutakra való behatolásuk előtt.

D) A polgárok teljes vagy részbeni hozzájárulásával megvalósítható megfelelő gazdálkodás, helységek karbantartása, tisztítása és szépítése valamint ezekkel kapcsolatos célkitűzések kivitelezési módja:

A Helyi Tanács által meghatározott jelen intézkedési terv megvalósításához a közösség javára gazdaságonként 3 napi munka (közmunka) elvégzése szükséges.

A közösség javára gazdaságonként elvégzendő 3 napi munka a Helyi Tanács által megállapított időrendi program alapján a következő munkákat biztosítja:

Az utcák, utak és járdák rendezését és javítását, valamint ezek javításához szükséges töltőanyag szállítását,

Sáncok és vízlevezető árkok ásását és rendezését, Gyaloghidak kivitelezését,

A vízfolyások, valamint ezek partjainak tisztítását,

Speciális helyek berendezését a háztartási hulladékok és a szemét tárolására,

Beépítetlen helyek megtisztítását és berendezését,

A parkok tisztaságát, sétányok elrendezését, ideértve a padok készítését és felállítását is.

E) Büntetések meghatározása - a jelen intézkedési terv be nem tartása esetén:

Jelen intézkedési terv által megállapított kötelezettségek és felelőségek figyelmen kívül hagyása vagy teljesítésének elmulasztása az esetnek megfelelően büntetőjogi felelősséget von maga után és a törvény szerint büntetendő:

1) Jogi személyek esetében:

a) Figyelmeztetés első kihágás esetén

b) 250.000 - 25.000.000 lejig terjedő pénzbírság

c) Kényszermunka a közösség javára

d) A kifejtett tevékenységéhez szükséges jóváhagyások felfüggesztése

e) Az egység bezárása, a tevékenység teljes felfüggesztése.

A pénzbírság valamint a közösség javára végzett kényszermunka az egység vezetőjének alkalmaztatik.

2) Fizikai személyek esetében:

a) Figyelmeztetés első kihágás esetén

b) 250.000 - 1.000.000 lejig terjedő pénzbírság

c) Kényszermunka a közösség javára.

Lövete, 2003. június 24.

Jól sikerült tanév

(folytatás az első oldalról)

- Ha az átlagot vizsgáljuk, akkor mit mondhatunk el? Milyen az átlageredmény?

- Ha átlagban számoljuk a tanulmányi eredményeket, akkor a diákság zöme 8-as általános osztályzat felett helyezkedik el.

- Ha a bukókat nézzük, akkor az iskola hol áll, akár összehasonlítva a környező iskolákkal?

- A környező iskolákkal igazából nem tudom összehasonlítani, mert nem ismerem az ottani helyzeteket, de az előző tanévekhez viszonyítva a bukási százalék elhanyagolható.

- Lejárt a tanév, a nyolcadikos diákjaink próbát kellett, hogy tegyenek. Hogyan értékelhető, mennyire sikerült felkészíteni a gyerekeket?

- A nyolcadikos tanulókkal a vizsgatantárgyakból szerveztünk felkészítőket majdnem az egész tanév folyamán, amelyen a diákok résztvettek, ez meglátható az eredményeiken is.

- A képességvizsgákra Szentegyházán került sor. Így biztosan összehasonlítható, hogy milyen tudásszinttel bír a lövetei végzett.

- Szentegyházán öt iskola diákjai képességvizsgáltak. Az eredményeket összesítve iskolánk tanulóinak 89%-a kapott átmenő osztályzatot, míg a szentegyházi 1-es és a kápolnási iskola tanulóinak 90%-a, a szentegyházi 2-es iskola tanulóinak 88%-a, végül az almási iskola tanulóinak 82%-a.

- A gyerekek, akik sikeresen túl vannak a próbán, milyen irányokba próbáltak elhelyezkedni?

- A képességvizsga 55 gyerekből 49-nek sikerült. Akinek jó eredménnyel, az el tudott helyezkedni híres iskolákban, mint a csíkszeredai Márton Áron líceum, a székelyudvarhelyi Tamási Áron Líceum, a Benedek Elek Tanítóképző, ami nagy dolog, ugyanis ezek hírneves iskolák egész országszerte, továbbá a Kós Károly iskolában, az Ötvös József iskolában folytatják tovább a tanulást a gyerekek. Többnyire olyan szakmákra sikerült bejutni, amire régóta készülnek a gyerekek.

- Az 55 gyerekből 6-nak nem sikerült a képességvizsga. A továbbiakban az ő sorsuk hogy alakul, mikor kerül sor a pótvizsgára?

- A képességpótvizsga augusztus utolsó hetében lesz a Kós Károly Líceumban, ide beíratuk a gyerekeket. Reméljük, a nyári tanulás után sikeresen fognak majd vizsgázni.

- Jó munkát az elkövetkező tanévben is!

Lázár László

Lövete és környéke

Orbán Balázs: A székelyföld leírásában

- avagy miként láttak minket a XIX. század második felében -

(folytatás áprilisi lapszámunkból)

Néhány itt-ott szétszórt bányászlak is van ott, mit a nép Rókvárosnak hív, talán azért, mert a bánya üregeket róka-lyukaknak, a bányászokat élceskedésből földbúvó rókáknak nézi, vagy azért, mert a bánya gondnoknak egy szelíd rókája volt.

Rókvároson alól a völgy kissé kiszélesül s elveszti havasi küllemét, a kopár sziklák helyén szántóföldek tűnnek fel. Csaknem szemben egymással szakad be két patak, balról a Gábospatak völgy torkolatját ma is Gábosházának hívják, mivel itt régen ily nevű falucska volt, melynek lakói (a ma Lövétén meglévő népes Gábos család) vagy 200 évvel ezelőtt költöztek be Lövétére.

Szemben van vele a Lövete pataka. A hagyomány szerint Lövete régen itt feküdt, kápolnája, hol Sz. Lőrincz napján nagyszerű búcsúk tartattak, még a múlt század végén is állott; romjai ma is látszanak.

Itt egy helyet, hol még a század elején is rengeteg erdőségek voltak, Poos tövének hívnak. Ezen a Homoród mellékén sok helyt előforduló Poos név, (Városhalván Poos útja) a hagyomány szerint egy székely vezéré volt.

Negyedórányira (alább) van a regényesen fekvő Lövete (Timon Leveltumnak nevezi), mely magas, sűrűn egymás mellé és egymás fölé épített házaival, különösen a távolból festőileg szép tájat alkot, közötté törtet át a malmokot és ványolókat működtető Homoród, zuhatagos gátjaival kiegészítve egy havasi falunak vonzó képét.

A pápai dézsmák regesztrumának 1333-ik évi rovatában (a 738-ik lapon) egy a telegdi esperesség erdenbachi kerületébe (mely Udvarhelyszék) keblezett Szt. Lőrincz (S. Laurentio) nevű falut találunk, melynek Lukáts nevű papja 2 régi bánalist fizet be, s mivel Udvarhelyszéken ily nevű falu ma nem létezik, igen valószínűnek hiszem, hogy az nem más, mint Lövete, és ezt nemcsak nevének némi megközelítő hasonlatából következtetem, hanem miként fennebb tájrajzi ismertetésemmel érintem, abból is, hogy e falu hajdan fennebb a Lövete pataka völgyében feküdt, hol még elköltözte után is fennmaradt Szt.-Lőrincznek szentelt temploma,

zad vége felé is búcsújáratokat tartott a nép, és így igen is feltehető, hogy azon őstelep védszentjének nevét viselve, a kérdéses Szt.-Lőrincz volt. Különben míg a 2500 lelket számláló Lövete ily nagyra fejlődött, addig a centralisációnak nagy műtételén ment át, mert az hat kisebb falunak egy helyre központosítása által fejlődött jelen nagyságára. Ezen a már említett Lőrinczfalva és Gábosháza, a falu mostani fekhelyén feküdt Telekfalva. A falun alól a sóskút (Ezen sóskútnál néhány láb vastagságú földrétegen alól tömör só van, mely innen egész Homoród-szt.-Pálig terjed néhány mérföld hosszúságban) körül feküdt Sófalva. a lövetei Lázon feküdt Lázfalva, melynek máig is fekhelyét Lázfalva mezőnek nevezik, és

végre a szintén lázon feküdt Zádokszeg. Zádogszegen a Jakab család lakott. E faluk Lövétébe való beolvadásáról Fancsali Dániel is emlékezik, a pápai dézsmák regesztrumát kommentáló kéziratában, mely Fehérvárt a Batthyányi levéltárban van; de él e beolvadt faluk emléke a néphagyományokban is. Lövétén még azoknak fekhelyeit is megtudják mutatni, s tudják azt is, hogy melyik család melyik faluból költözött oda.

Ezen szétszórt apró havasi faluk lakóit részint az önvédelem eszméje, de főként a pestis pusztítása vonta egy csoportba,

mely hagyomány szerint főként Lázfaluban oly iszonyatosan dúlt, hogy szekerekkel hordották halottjaikat a Szt.-Lőrincz templomhoz, hol - mint központi templom mellett, - e faluk közös temetkező helye is volt.

Lövete a katolicizmus végső bástyája, mert ezen alól már unitárius világ következik. Népe derék és munkás, a nők főként megtartják a régi székely viseletet, a kerekkontyos, czifrán hímzett fehér főkötőt, melyre ünnepelesebb alkalmakkor bonyolított fehér fátyolt kötnek; olyat minőt Priscus Retor leírása szerint a hun nők is viseltek Attila udvarába; s mely régen az egész székelyföldön meg volt, most azonban úgy kiment divatból, hogy csak itt és (Rika alji) Felső- és Alsórákoson található fel még. A férfiak nemrég még mind üstököt viseltek, ma csak az öregebb rendűek hordják; hogy pedig az üstökviselés régen a székelyeknél, sőt egyáltalában a magyaroknál is megvolt, bizonyítja Szt.-István királynak Imre fiához intézett rendelkezése, melyben a vasárnapokon templomba nem-menőket üstökük lenyírása által mondja büntetendőeknek. Az eredeti szép lövetei népviseletnek képét mellékelem.

A rajzot Lázár Enikő VI. B osztályos tanuló készítette a Föld napi rajzkiállításra. A kiállítás témája: Ezt látnod kell! avagy mit mutatnál meg Lövétéből és környékéből egy idegennek.
A munka II. díjat nyert.

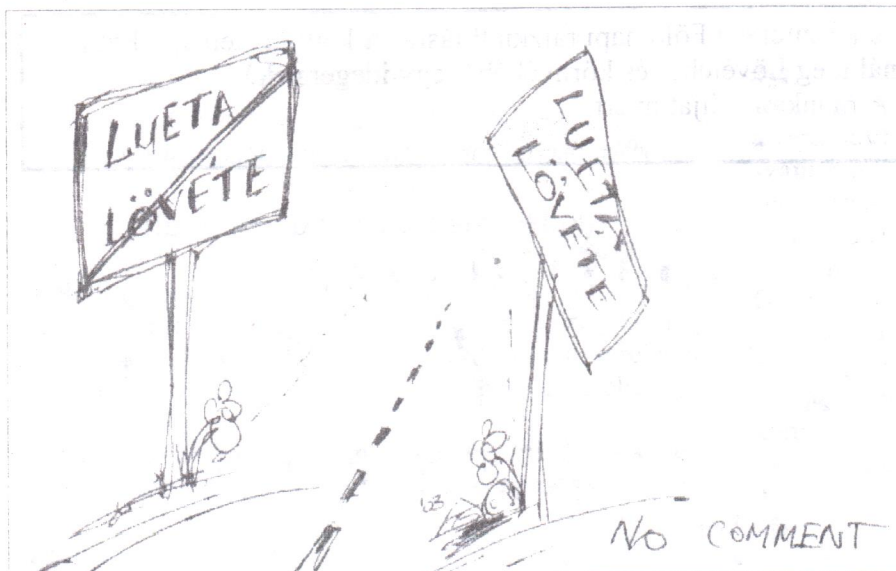
A rendtartó székely faluról

Olvasva Lövete község Helyi Tanácsának a 23/2003 határozatához tartozó mellékletét, melynek keretét és szükségességét a Román Kormány határozta meg, az az érzésem, hogy Lövete nem tartozik a címbe foglalt települések közé. Mostanság úgy néz ki, mintha mindenkinek csak a mások hibáinak az észrevételéig telne erejéből, és a saját kötelezettségeiről teljesen megfeledkezik. És itt egy kormánydöntés, ami azt szabályozza, hogy a településünket tisztán és rendben kell tartani függetlenül attól, hogy fizikai vagy jogi személy vagyok. Rendelet, amely azt mondja meg nekünk, amit a nagyapáink - akik még székelyek voltak - tudtak, és tudhatnánk mi is, mert a nagyapáink ezt is átadták nekünk, nemcsak a földet és az erdőt, hanem annak a rendbetartására vonatkozókat is. És miért mondom, hogy ők még székelyek voltak? Mert a mi székelységünk legtöbbször csak a mellődöngetésekig jut és fullad ki, nem az öntudatos emberi és természeti környezetünkre figyelve meghozott döntéseinkben és cselekedeteinkben, mint tették azt nagyapáink, akik székelyek voltak. És "nagyapai székely" ma kevés van településün-

kön, mert ha csak a központot vizsgáljuk is, szükség van a román kormány rendeletére, mert nem figyelünk településünkre úgy, mint a mienkre, és ez az állítás érvényes úgy a település vezetőire mint a falu lakóira és jogi személyeire. Mert később is, de elkészültek a központba a szemetesládák, de hogyan? És kik rakják meg legtöbbször a szemetesládákat szeméttel? A központban található cégek. És honnan kerül egy szemétkosárnyi Borsodi, meg Amstel feliratú doboz a ládába, azokba a ládába, amelyek a járókelők számára van felállítva? És kik ürítik a szemetes kosarakat, mert ez az elmúlt hónapban nem volt érzékelhető, bár vendégek is voltak a faluban? És miért van még mindig a patak tele szeméttel mindamellelt, hogy létezik a faluban rendszeres szemétszállítás?

És sorolhatnám tovább a csak ehhez a gondolatkörhöz kapcsolódó problémákat, melyek mind olyan problémák, amik nem azért vannak jelen a mindennapi életünkben, mert nincs rá pénz, hanem azért csupán, mert felelőtlenül gondolkodunk, és mint helyi lakók, nagyon keveset teszünk azért, hogy a fenti dolgokra gondolva, ne feszültség és szorongás fogjon el, hanem jóleső érzés.

Lázár László

Viccek

Móricka megérkezik a hegedű-órájára, leteszi a hegedűtöket, kivesz belőle egy géppisztolyt, s elkezd vesztül röhögni.

A tanár megkérdezi tőle:
 - Min nevensz annyira fiam?
 - Azon, hogy az apám már minimum fél órája hegedül az OTP-ben.

A Lövétei Kiáltót a Rotaprint nyomda nyomja.

A nyomda ezen kívül vállalja:

- katalógusok
- plakátok
- szórólapok
- meghívók
- névjegykártyák és más

nyomdaipari termékek nyomtatását.

Kapcsolatteremtés a 0744-977-207-es telefonszámon lehetséges.

Bíróságán:

- Miért lopta el a szomszédja trombitáját, hisz' önnek egy csepp zenei érzéke sincs!?

- Igen, de a szomszédnak sincs!

Képek Lövéte történetéből

Kiadja a Lövétei Ifjak Egyesülete
 Nyomta a ROTAPRINT nyomda

A szerkesztőség nem minden esetben ért egyet a cikkek tartalmával!

Felelős szerkesztő: Sorbán József
 Munkatársak: András Mónika, András Zsolt, Lázár László